

Richtlijnen die je verder helpen

21 mei 2019

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Inhoud

- Richtlijnen: wat en waarom
- Verduurzaming
- URL 2001 Bouwkundig advies (incl verduurzaming)
- URL 2005 Gebouwinspectie
- Toekomst

Stichting ERM

- De Stichting ERM is de **koepelorganisatie** die **kwaliteitsrichtlijnen en normen** voor de restauratiesector beheert en het gebruik daarvan stimuleert.
- De ERM wil hiermee de inzet van **vakkennis**, het gebruik van de juiste **historische technieken en materialen borgen**.

- Ook wil de ERM een bijdrage leveren aan het concretiseren van duurzaamheid (klimaat & energie; materialen) in de monumentenzorg. Want ook **monumenten gaan met hun tijd mee**.

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

ER**M**
Stichting
Erkende
Restauratiekwaliteit
Monumentenzorg

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

ER
Stichting
Erkende
Restauratiekwaliteit
Monumentenzorg

The logo for ERM (Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg) features the letters 'ER' in red and 'M' in white on a red background.The logo for Restauratoren REGISTER features a stylized white 'R' inside a yellow arch.

Restauratoren
REGISTER

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Wat willen we met richtlijnen bereiken?

- Duidelijkheid bieden, kennisbron
  - Technisch, juridisch, procedureel
  - Focus op de uitvoering

- Efficiënt startpunt voor afspraken (projecten / opdrachten)
- Instrumenteren van het monumentenbeleid
  - Verwijzen naar richtlijnen
- Basis voor onderwijs en cursussen

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Uitgangspunten

- Ketensamenwerking
  - Bruikbaar voor opdrachtgever, opdrachtnemer en overheid
- Monumentenzorg is geen eiland: verbinding met bouw en onderwijs

- Juridische aspecten
  - Openbaar / reactieronde
  - Toets aan regelgeving
  - Onafhankelijke toetsing door certificerende instellingen
- Toekomstbestendig en actueel houden

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Onderhoud en herstel

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Herbestemming met behoud van waarden

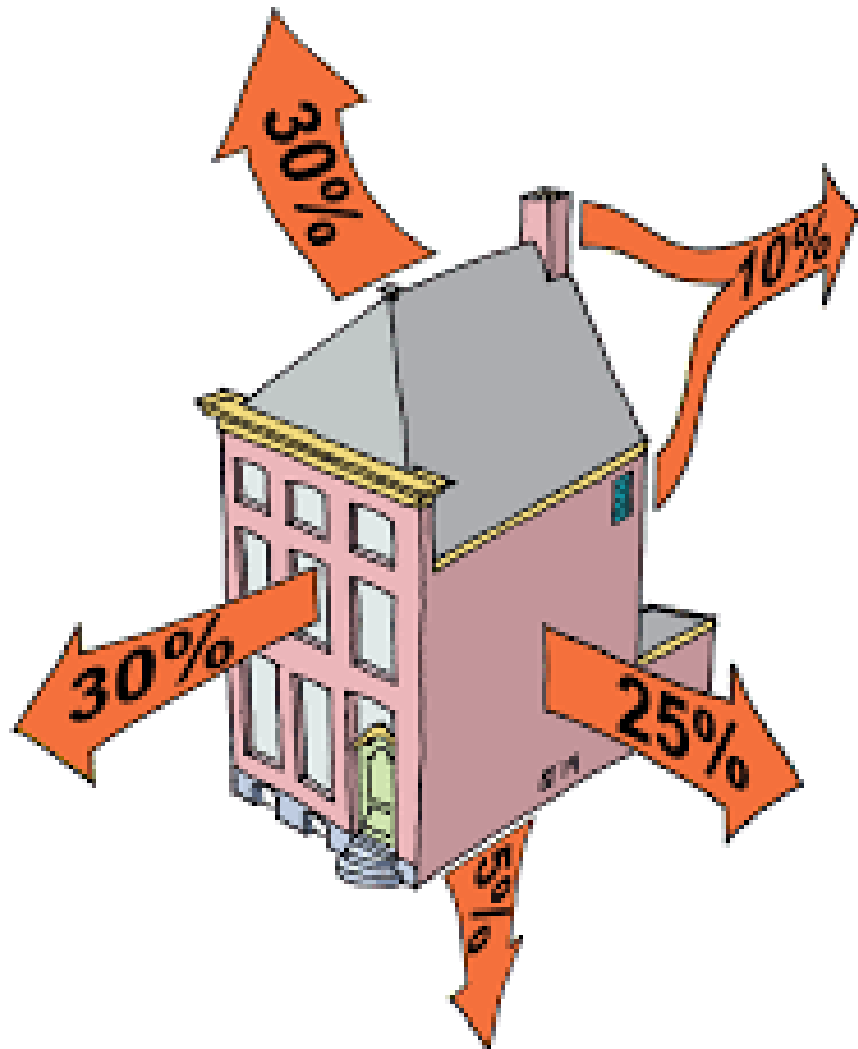

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Maatregelen voor verduurzaming

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Waarom verduurzaming

Exploitabel houden monument

- Comfort-eisen
- Energielasten
- Onderhoudskosten

Bijdrage klimaatdoelstellingen

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Klimaatakkoord

Routekaart verduurzaming monumenten

CO₂-reductie doelstelling

- 40% in 2030
- 60% in 2040

Uitgangspunten

- Optimale balans tussen energie- en kostenefficiëntie én behoud en herstel van monumentale waarden
- Aanraakbaarheid voorop
- Benutten energetische kwaliteiten gebouw
- Benutten 'natuurlijke momenten'

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Balans vinden

Monumentale waarden

Energiebesparing

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Verduurzaming in ERM-richtlijnen

- Verduurzaming is integraal onderdeel aanpak
- Geen aparte richtlijnen voor verduurzaming
- Aanvullen ERM-richtlijnen aanvullen (2019 – 2020)
- URL 2001 Bouwkundig Advies
  - Advies verduurzaming
- URL 2005 Gebouwinspecties
  - Inspectie verduurzaming

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

URL 2001 Bouwkundig Advies

- Samenwerking architect en adviseur
- Afstemming onderwerpen en keuzes maken

- Waar richtlijnen ontbreken zijn die in de URL aangevuld
  - Advies verduurzaming
  - Advies schadepreventie
  - Bemalen in de omgeving van monumenten
  - Constructie-veiligheid bij monumenten

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Gebouwinspectie

- Inspectiehandboek Monumentenwacht
- Vastgoedbeheer vraagt andere systematiek en gaat over naar NEN 2767
- URL 2005: combinatie van systematiek NEN 2767 en kennis monumenten
- Bijdrage provincie Noord-Holland

Ontwikkeling richtlijnen

- Schade-oorzaak: gebruik schade-atlas
- Relaties tussen URL-en onderling
- model-Restauratiebestek
  - Extra onderdelen
  - Update Stabu 2
- 3D werken / scannen
  - ‘Natuurlijke ontwikkeling’
  - Kans om aantrekkelijkheid van onze sector te vergroten

Ontwikkeling wetgeving

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

- Vergrote mogelijkheden aansprakelijk stellen
- Privatisering bouwtoezicht (Bouwbesluit)
- Monumenten in fase 2
- Uitstraling naar monumentenzorg

Omgevingswet

Vervolg ERM

- Aanpassen Monumententoezicht.nl
- Aanpassen URL-en

Samenwerken aan restauratiekwaliteit

Richtlijnen die je verder helpen

- Kennis
- Voor de hele sector
- Actueel